

Suvestinė redakcija nuo 2023-11-25

Sprendimas paskelbtas: TAR 2022-08-25, i. k. 2022-17519

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2022 m. rugpjūčio 25 d. Nr. Sp-66
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 98 straipsniu ir Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo 17 straipsnio 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Išorinės politinės reklamos taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2014 m. vasario 12 d. sprendimą Nr. Sp-27 „Dėl Išorinės politinės reklamos skleidimo taisyklių patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.
3. Nustatyti, kad šis sprendimas įsigalioja 2022 m. rugsėjo 1 d.

Komisijos pirmininkė

Jolanta Petkevičienė

IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išorinės politinės reklamos taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatoma išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarka bei sąlygos rinkimų ir referendumų politinių kampanijų laikotarpiu ir laikotarpiu tarp politinių kampanijų. Rinkimų politinės kampanijos ir referendumų politinės kampanijos yra suprantamos ir vadinamos politinėmis kampanijomis.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu ir Lietuvos Respublikos referendumo konstituciniu įstatymu.

3. Referendumo politinės reklamos žymėjimui ir skleidimui taikomi Rinkimų kodekse ir Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos teisės aktuose nustatyti rinkimų politinei reklamai taikomi reikalavimai.

4. Savivaldybių institucijos gali reglamentuoti išorinės politinės reklamos įrengimą savivaldybėse tiek, kiek tai neprieštarauja Rinkimų kodekso ir Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintų išorinės politinės reklamos taisyklių nuostatomis, laikantis politinės kampanijos dalyvių, kandidatų lygiateisiškumo principų.

5. Išorinė politinė reklama suprantama kaip reklama, kurios įvairios specialios pateikimo priemonės (ekranai, stendai, skydai, stulpai, vitrinos ir panašiai) ir pritaikytos pateikimo priemonės (pastatų sienos, langai, durys, stogai, laikinieji statiniai, transporto priemonės, oro balionai ir panašiai) yra ne patalpose. Išorine politine reklama taip pat laikoma:

5.1. reklama, kurios pateikimo priemonė yra patalpose (vitrinose, langų ir (arba) durų vidinėse pusėse), tačiau ši reklama matoma iš lauko pusės;

5.2. pastato ar transporto priemonės viduje viešai pateikiama informacija (skelbimų lentos, iškabos ir panašiai).

II SKYRIUS IŠORINEI POLITINEI REKLAMAI TAIKOMI PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

6. Draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

6.1. ant statinių, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

6.2. valstybės ar savivaldybių valdomų įmonių naudojamose viešojo transporto priemonėse ir ant jų, išskyrus atvejus, kai reklamos plotai ar vaizdo transliavimo įrenginiai priklauso ar yra perduoti naudotis tretiesiems asmenims, kuriems valstybės ar savivaldybės įmonės negali daryti tiesioginio ar netiesioginio lemiamo poveikio;

6.3. automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat jeigu ji imituoja kelio ženklus;

6.4. ant skulptūrų ir paminklų;

6.5. 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

6.6. neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko rašytinio sutikimo. Fiziniai asmenys, leidžiantys įrengti išorinę politinę reklamą ant turimų reklamai skleisti skirtų specialių pateikimo priemonių (stendų, skydų, stulpų, vitrinų ir panašiai), ir juridiniai asmenys negali duoti sutikimo įrengti ar skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai, išskyrus skelbimo lentas, kuriose visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai;

6.7. saugomose teritorijose ir nekilnojamosiose kultūros vertybėse, taip pat jų teritorijose, išskyrus institucijos, atsakingos už kultūros vertybių apsaugą, ir saugomos teritorijos valdytojo nustatytas vietas.

7. Jeigu statinio dalyje veikia valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, draudimas įrengti ir skleisti išorinę reklamą ant pastato galioja visam statiniui. Jeigu statinių, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, viduje (jeigu ten yra įrengtos tradicinės vietos įvairiems skelbimams neatlygintinai skelbti) leidžiama skleisti išorinę politinę reklamą, turi būti sudarytos vienodos sąlygos visiems politinės kampanijos dalyviams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [Sp-286](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

8. Pareiga nuimti išorinę politinę reklamą tenka šią reklamą paskelbusiam asmeniui per vieną mėnesį nuo galutinių rinkimų ar referendumo rezultatų paskelbimo arba nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo pripažinti referendumo paskelbimo iniciatyvą nutraukta įsigaliojimo dienos (toliau – referendumo rezultatų paskelbimas), išskyrus atvejus, kai politinė reklama turi būti pašalinta anksčiau dėl rinkimų agitacijos ribojimo vykstant balsavimui iš anksto ir rinkimų dieną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [Sp-286](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

9. Jeigu išorinė politinė reklama įrengiama stenduose, vaizdo ekranuose ar kituose įrenginiuose, kurie yra skirti reklamai skleisti, įrenginių valdytojai (juridiniai ar fiziniai asmenys) laikomi viešosios informacijos skleidėjais. Nuo politinės kampanijos pradžios iki paskelbiant

galutinius rinkimų ar referendumo rezultatus viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus politinės reklamos įkainius ir sąlygas, kurie skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje. Politinei reklamai taikomi įkainiai ir sąlygos teikiami ne vėliau kaip likus 30 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

9.1. Asmenims, pagal Rinkimų kodeksą neturintiems teisės finansuoti politinės kampanijos dalyvių (finansuoti draudžiama juridiniams asmenims, taip pat fiziniams asmenims, kuriems tokie apribojimai yra numatyti Rinkimų kodekse, priklausomai nuo politinės kampanijos rūšies), draudžiama politines kampanijas remti bet kokia forma, įskaitant leidimą įsirengti ir skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai.

9.2. Politinės kampanijos dalyviui politinės kampanijos reikmėms įsigijus prekių ir gavus paslaugų žemesne negu rinkos kaina, kainos skirtumas laikomas nepinigine auka.

9.3. Išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo atlygintinumas:

9.3.1. Fizinis asmuo jam priklausančiame objekte (sklype, statinyje, kitame objekte), laikydamasis savanoriškumo principo, gali neatlygintinai duoti rašytinį sutikimą įrengti išorinę politinę reklamą kitose negu Taisyklių 6.6 papunktyje nurodytose vietose, tai yra tokiose, kuriose nereikalingos specialios išorinės reklamos pateikimo priemonės (ant langų, tvorų ir panašiai), arba leisti politinės kampanijos dalyviui savo lėšomis įsirengti specialias išorinės reklamos pateikimo priemones. Tokiu atveju išorinės politinės reklamos įrengimo išlaidos turi būti apmokėtos iš politinės kampanijos sąskaitos.

9.3.2. Jeigu fizinis asmuo Taisyklių 9.3.1 papunktyje nurodytą objektą nuomos, panaudos ar kitu pagrindu yra perdavęs naudotis juridiniam asmeniui arba jame (dalyje objekto) pats ar kitas asmuo vykdo komercinę veiklą (pavyzdžiui, dalis ar visas pastatas nuomojamas parduotuvei, kirpyklai, teikiamos apgyvendinimo paslaugos ir panašiai), turi būti sudaryta atlygintinė sutartis.

9.3.3. Juridinis asmuo, nepriklausomai nuo reklamos pateikimo priemonės klasifikacijos (speciali ar pritaikyta priemonė), negali duoti rašytinio sutikimo skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai. Visais atvejais turi būti sudaryta atlygintinė sutartis.

9.3.4. Įrengti išorinę politinę reklamą ant daugiabučio gyvenamojo namo galima tik turint daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimą dėl sutikimo įrengti išorinę politinę reklamą, priimtą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai tokia reklama skleidžiama buto savininkui priklausančiame lange, balkone, ant buto durų.

9.3.5. Fizinio asmens rašytiniame sutikime neatlygintinai įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą turi būti nurodyta, kad sutikimas duotas neatlygintinai, sutikimą davusio asmens vardas, pavardė, jo kontaktiniai duomenys ryšiui palaikyti, reklamos įrengimo adresas, sutikimo galiojimo

laikotarpis, ar asmuo yra savininkas (jeigu ne savininkas, koku pagrindu valdo objektą, kuriame ar ant kurio bus įrengta išorinė politinė reklama). Be to, gali būti nurodyta numatoma reklamos įrengimo data, jos pašalinimo sąlygos ir kita informacija.

9.3.6. Jeigu politinės kampanijos dalyvis nepateikia sutikimo ar sutarties dėl išorinės politinės reklamos įrengimo, nedeklaruoja politinės reklamos įrengimo išlaidų, nors jos buvo patirtos, tai Vyriausioji rinkimų komisija sprendimu nustato nepiniginės aukos vertę ir politinės kampanijos išlaidas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų deklaruotais politinės reklamos įkainiais ir papildo politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį.

9.4. Skelbimo lentose, kuriose visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai, išorinė politinė reklama gali būti skelbiama tik tuo atveju, jeigu skelbimo lenta yra toje vietoje, kurioje nedraudžiama skelbti politinę reklamą. Skelbimo lentose išorinė politinė reklama gali būti skelbiama gavus skelbimo lentos valdytojo rašytinį sutikimą ar nesant jo išreikštos valios, kad draudžiama skelbti politinę reklamą (pavyzdžiui, užrašas skelbimo lentoje, kad skelbti politinę reklamą draudžiama). Skelbimo lentos valdytojas, sutikdamas ar nesutikdamas dėl politinės reklamos skleidimo, privalo laikytis politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principo. Politinės kampanijos dalyviai privalo laikytis skelbimų dydžių ribojimų, jeigu tokie nurodyti.

9.5. Transporto priemonių ir kitų judančių bei kilnojamųjų pagal pirminę paskirtį objektų (automobilio, priekabos) pastatymas, kai ant jų yra įrengta politinė reklama, negali pažeisti įstatymų ar kitų galiojančių teisės aktų, žemės savininko ar valdytojo nustatytų taisyklių, teisių ar teisėtų interesų. Pavyzdžiui, šalia prekybos centrų esančiose automobilių stovėjimo aikštelėse neturėtų būti paliekamas automobilis ilgiau, negu protingai yra reikalinga naudotis aikštele. Ilgalaikis transporto priemonių ir kitų judančių bei kilnojamųjų pagal pirminę paskirtį objektų pastatymas galimas tik sudarius atlygintinę sutartį arba gavus sutikimą (kaip nurodyta Taisyklių 9.3 papunktyje). Pavyzdžiui, kai sutariama su privačios aikštelės savininku palikti transporto priemonę sutartam laikotarpiui už sutartą kainą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [Sp-286](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

III SKYRIUS

IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMAS RINKIMŲ AGITACIJOS DRAUDIMO LAIKOTARPIU

10. Rinkimų agitacija, įskaitant ir kitų tuo metu vykstančių rinkimų ir referendumų agitaciją, neatsižvelgiant į jos būdus, formas ir priemones, draudžiama likus 7 valandoms iki balsavimo rinkimų ar (ir) referendumo dieną pradžios ir rinkimų ar (ir) referendumo dieną iki balsavimo pabaigos. Išimtys taikomos išorinei politinei reklamai, ne vėliau kaip paskutinę darbo dieną iki prasidedant šiam

rinkimų ar (ir) referendumo agitacijos draudimui iškabintai ne arčiau kaip 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa.

11. Balsavimo patalpoje, perėjime į balsavimo patalpą (koridoriuje), taip pat 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, turi būti pašalinta rinkimų (referendumo) agitacijos ar kita rinkėjų informavimo medžiaga, išskyrus tą, kurią išleido Vyriausioji rinkimų komisija.

12. Balsavimo iš anksto metu rinkimų (referendumo) agitacija draudžiama balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsuojama.

13. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai po balsavimo patalpos įrengimo pastebėję Taisyklių 10, 11 ir 12 punktuose nurodytą draudžiamą politinę reklamą turi teisę kreiptis į politinės kampanijos dalyvį arba politinę reklamą paskelbusį asmenį (jeigu šį asmenį įmanoma nustatyti pagal reklamos paskelbimo vietą), kad politinė reklama būtų pašalinta. Jeigu politinės reklamos pašalinimas nereikalauja specialių priemonių, ją gali pašalinti rinkimų (referendumo) komisijos nariai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [Sp-286](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

14. Politinė reklama ant transporto priemonių ar kitų judančių objektų, ar įrenginių negalima rinkimų (referendumo) agitacijos draudimo laikotarpiu, tokios transporto priemonės ar kiti judantys objektai, ar įrenginiai negali būti naudojami ir laikomi viešosiose vietose ir (ar) arčiau kaip 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa.

IV SKYRIUS REIKALAVIMŲ, KELIAMŲ IŠORINEI POLITINEI REKLAMAI, PRIEŽIŪRA

15. Vyriausioji rinkimų komisija kontroliuoja, kaip laikomasi Taisyklių reikalavimų.

16. Apygardos, savivaldybių ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos prižiūri, kaip laikomasi Taisyklių reikalavimų jų apygardos, savivaldybės ar apylinkės teritorijoje.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Asmenys, pažeidę Taisyklėse nustatytus išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarkos reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

18. Visus ginčus dėl rinkimų (referendumo) agitacijos ir politinės reklamos skleidimo sprendžia Vyriausioji rinkimų komisija bei apygardos, savivaldybių rinkimų (referendumo) komisijos pagal kompetenciją.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, Sprendimas

Nr. [Sp-286](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos 2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimo Nr. Sp-66 „Dėl Išorinės politinės reklamos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo